

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

28 mai 2013

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit în următoarea componență:

președinte –Ursache Petru,

judecători –Timofti Vladimir, Nicolaev Ghenadie, Covalenco Elena, Diaconu Iurie,

a judecat în ședință publică recursul în anulare declarat de condamnatul Țernî Vladislav împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 06 septembrie 2012 în cauza penală privindu-l pe

Țernî Vladislav Ivan, născut la 14 septembrie 1987 în MDA Cutuzov, domiciliat în or. Ialoveni, str. Vasile Alecsandri 26;

termenul de examinare a cauzei fiind:

- *în prima instanță din 06.10. 2011 până la 24.04. 2012;*
- *în instanța de recurs din 06.06.2012 până la 06.09.2012;*
- *în instanța de recurs din 06.03.2013 până la 28.05.2013.*

Procedura de citare a fost legal executată.

S-au prezentat:

Avocatul Rudenco Eduard și condamnatul Țernî Vladislav, care au solicitat admiterea recursului în sensul declarat.

Procurorul Crijanovschi Sergiu, care de asemenea s-a pronunțat pentru admiterea recursului declarat de către condamnatul Țernî Vladislav.

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție asupra recursului în cauză în baza actelor din dosar,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 24 aprilie 2012, Țernî Vladislav a fost judecat în procedura acordului de recunoaștere a vinovăției și condamnat în baza art. 264¹ alin. (4) Cod penal la amendă în mărime de 700 unități convenționale, ceea ce constituie 14000 lei.

2. *În fapt*, s-a constatat, că Țernî Vladislav la data de 27 aprilie 2011, aproximativ la orele 06⁰⁰, aflându-se la volanul automobilului de model „Audi 100”, cu n/î KAQ 509, și deplasându-se pe bd. Ștefan cel Mare spre str. Tighina mun. Chișinău a fost stopat de către agentul constatator, inspectorul SPR al CGP mun. Chișinău, Lilian Lăcătuș.

În cadrul controlului, fiind suspectat că se află în stare de ebrietate alcoolică, pentru confirmarea și aprecierea stării de ebrietate, Țernî Vladislav a fost condus la medicul narcolog din cadrul Dispensarului Republican de Narcologie, pentru a trece examenul medical în vederea stabilirii stării de ebrietate și natura ei, unde conform procesului verbal nr. 52-79 din 27.04.2011, intenționat a refuzat să se supună procedurii de testare a aerului expirat și de la recoltarea probelor biologice în cadrul acestui examen medical, în vederea constatării alcoolemiei, prin ce a încălcat cerințele art. 11 RCR, potrivit căruia, conducătorul de vehicul, înainte de plecare și în timpul deplasării este obligat: să se supună la solicitarea agentului de circulație procedurii de testare a aerului expirat, sau după caz examenului medical de recoltare a probelor biologice, în vederea constatării alcoolemiei, consumului de droguri ori de alte substanțe psihotrope, sau de medicamente cu efecte similare.

Tot el, Țernî Vladislav la data de 29 august 2011, aproximativ pe la orele 03²⁰, fiind în stare de ebrietate alcoolică ignorând cerințele prevederilor art. 14 lit. a) RCR, potrivit căruia conducătorului de vehicul îi este interzis: să conducă vehiculul în stare de ebrietate sub influența drogurilor sau a altor substanțe contraindicate, sub influența preparatelor medicamentoase care provoacă reducerea reacției, fiind bolnav, traumatizat, sau într-o stare avansată de oboseală, de natură să-i afecteze capacitatea de conducere, fără a dispune de permis de conducere, conducea automobilul de model „Audi 100”, cu n/î KAQ 509, pe str. Calea Moșilor intersecție cu str. Calea Orheiului, mun. Chișinău și unde a fost stopat pentru verificarea actelor pe automobil de către agentul constatator, inspector SPR al CGP Berzoi Alexandru.

În procesul verificării actelor șoferul Țernî Vladislav fiind suspectat că se află în stare de ebrietate alcoolică, pentru confirmarea și aprecierea stării de ebrietate, a fost urcat în autopatrulă și condus la Dispanserul de Narcologie Republican, unde în timpul deplasării a decuplat centura de siguranță sărind din automobilul sus indicat, și a fugit într-o direcție necunoscută, astfel s-a eschivat de la testarea alcoolscoptică și recoltarea probelor biologice.

În drept, acțiunile acestuia au fost încadrate în baza art. 264¹ alin. (4) Cod penal – refuzul, împotrivirea și eschivarea conducătorului mijlocului de transport de la testarea alcoolscoptică, de la examenul medical în vederea stabilirii stării de ebrietate și a naturii ei sau de la recoltarea probelor biologice în cadrul acestui examen medical săvârșit de către o persoană care nu deține permis de conducere.

3. Sentința menționată a fost atacată cu recurs de către inculpatul Țernî Vladislav, care a solicitat casarea acesteia, cu aplicarea unei pedepse contravenționale potrivit art. 55 Cod penal, invocând că a recunoscut vinovăția integral, din care motiv a încheiat acord de recunoaștere a vinovăției, anterior nu a fost condamnat, se caracterizează pozitiv, este student și nu dorește să aibă antecedente penale, consideră că corectarea sa este posibilă fără aplicarea unei pedepse penale.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 06 septembrie 2012 a fost respins ca nefondat recursul inculpatului Țernî Vladislav și menținută sentința primei instanțe fără modificări.

4.1. Instanța și-a argumentat soluția prin aceea, că prima instanță ținând cont de prevederile art. 75 Cod penal, a aplicat inculpatului Țernî Vladislav o pedeapsă sub formă de amendă în mărime minimă de 700 unități convenționale.

5. Nefiind de acord cu decizia menționată condamnatul Țernî Vladislav a declarat recurs în anulare și a solicitat casarea acesteia, cu dispunerea rejudecării cauzei în instanța de apel, în alt complet de judecată, invocând că instanța de recurs fără citarea legală a lui Țernî Vladislav, ilegal a pronunțat hotărârea sa în lipsa acestuia și a apărătorului ales de el, cu care avea contract de asistență juridică, prin ce a încălcat prevederile art. 6 paragraful 3 lit. c) din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

6. Verificând argumentele recursului în anulare în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal lărgit consideră că acesta urmează a fi admis din următoarele motive.

Drept temei pentru declararea recursului Țernî Vladislav a invocat ca viciu fundamental în cadrul procedurii precedente ce a afectat hotărârea atacată faptul, că judecarea cauzei în instanța de recurs a avut loc în lipsa sa, deoarece nu a fost citat legal despre data examinării cauzei, precum și în lipsa apărătorului cu care avea contract de asistență juridică.

Conform prevederilor art.4 § 2 din Protocolul 7 al Convenției pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, redeschiderea procesului, conform legii și procedurii penale a statului respectiv, poate fi efectuată dacă fapte noi ori recent descoperite sau un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente sînt de natură să afecteze hotărîrea pronunțată.

Potrivit art.453 alin.(1) Cod de procedură penală, hotărîrile irevocabile pot fi atacate cu recurs în anulare în scopul reparării erorilor de drept comise la judecarea cauzei, în cazul în care un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente a afectat hotărîrea atacată.

În conformitate cu prevederile art.6 pct.44) Cod de procedură penală, prin viciu fundamental în cadrul procedurii precedente, care a afectat hotărîrea pronunțată, se înțelege o încălcare esențială a drepturilor și libertăților garantate de Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, de alte tratate internaționale, de Constituția Republicii Moldova și de alte legi naționale.

Conform art.447 alin.(1) Cod de procedură penală, judecarea recursului se face cu citarea legală a procurorului, avocatului și celorlalte părți. Participarea procurorului și avocatului în ședința instanței de recurs este obligatorie. Neprezentarea inculpatului, părții vătămate *legal citate* nu împiedică examinarea recursului.

Coraborînd argumentele invocate în recurs cu prevederile legale ale actelor internaționale și naționale, Colegiul menționează următoarele.

Din materialele cauzei rezultă că împotriva sentinței a depus recurs inculpatul Țernî Vladislav, cu invocarea motivelor menționate la pct.3 al prezentei hotărîri, în susținerea cerințelor privind casarea hotărîrii primei instanțe.

Potrivit prevederilor art.319 Cod de procedură penală, judecarea cauzei poate avea loc numai dacă părțile sînt *legal citate* și procedura de citare este îndeplinită.

Aceste prevederi ale legii procesual penale la examinarea cauzei date în ordine de recurs ordinar au fost flagrant încălcate.

Din materialele cauzei, rezultă că în adresa inculpatului Țernî Vladislav a fost expediată înștiințarea din 08.06.2012 privind examinarea cauzei la data de 06 septembrie 2012, însă potrivit avizului de recepție (f.d. 180) aceasta a fost recepționată de către mama inculpatului, iar acest fapt nu poate servi drept confirmare că inculpatul Țernî Vladislav a fost legal citat despre data și ora examinării cauzei. Mai mult, faptul că înștiințarea instanței de recurs a fost înmînată mamei inculpatului nu demonstrează că Țernî Vladislav a primit înștiințarea în cauză și a cunoscut despre data examinării recursului său.

La fel, materialele cauzei atestă și faptul că nici avocatul Rudenco Eduard, cu care inculpatul avea contract de asistență juridică și care l-a apărut pe acesta în prima instanță nu a fost legal citat în ședința instanței de recurs, instanța însă, pentru ședința din 06 septembrie 2012 i-a acordat lui Țernî Vladislav asistență juridică garantată de stat, care a fost reprezentată de către avocatul din oficiu, Gordilă Svetlana, fără acordul inculpatului.

Mai mult, în partea introductivă a deciziei instanța a menționat că procedura de citare a părților a fost legal executată, iar în partea descriptivă a deciziei instanța a remarcat chiar prezența lui Țernî Vladislav, indicînd părerea acestuia asupra recursului declarat de el. De facto însă, inculpatul nu a fost prezent la judecarea cauzei, iar instanța de recurs a judecat cauza în lipsa acestuia, neavînd date certe că acesta a fost legal citat.

Prin urmare, de către instanța de recurs s-a admis încălcarea dreptului lui Țernî Vladislav la apărare, prevăzut de art.66 pct. 5) și pct.23) Cod de procedură penală și art. 6 § 3 lit. c) al Convenției pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale din 04 noiembrie 1950, dat fiind că judecarea cauzei respective, s-a desfășurat în absența lui și a apărătorului său ales.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului în hotărârea din 09 aprilie 1984, cauza Goddi vs Italia, a relevat că lipsa notificării avocatului ales de către instanță, a contribuit la privarea acestuia de o apărare „concretă și eficientă”. Absența avocatului ales constituie un fapt cu atât mai mult îngrijorător, deoarece și reclamantul (inculpatul) a fost absent. Totalitatea acestor considerațiuni, au determinat Curtea să constate o încălcare a exigențelor art. 6 § 3 lit. c) al Convenției pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

Încălcarile de lege admise echivalează cu erori judiciare de drept, pe care Colegiul penal lărgit le apreciază ca viciu fundamental care a afectat hotărârea pronunțată, care nu pot fi corectate în ordinea recursului în anulare.

În asemenea condiții, Colegiul penal lărgit conchide că decizia instanței urmează a fi casată, cu trimiterea cauzei în aceeași instanță pentru judecare în ordinea recursului ordinar potrivit prevederilor art.447-448 Cod de procedură penală.

La rejudecarea cauzei instanța de recurs ordinar urmează să se conducă de prevederile art. 436 Cod de procedură penală, care prevede procedura de rejudecare și limitele acesteia, să se pronunțe la modul convenit și în strictă conformitate cu prevederile Legii procesual-penale asupra tuturor motivelor invocate de recurent și ținând cont, de motivele casării deciziei atacate, să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată.

În conformitate cu prevederile art. 435 alin. (2), 416 Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit pentru a asigura buna desfășurare a procesului penal, aplică măsura preventivă față de Țernî Vladislav – obligarea de a nu părăsi localitatea.

7. Pentru aceste motive, în conformitate cu art. 457 alin. (3), art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit

D E C I D E:

Admite recursul în anulare declarat de condamnatul Țernî Vladislav, casează decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 06 septembrie 2012 în privința lui **Țernî Vladislav Ivan**, cu dispunerea rejudecării cauzei de către Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

Măsura preventivă în privința lui **Țernî Vladislav Ivan** se aplică – obligarea de nepărăsire a localității.

Decizia nu este susceptibilă de a fi atacată, pronunțată în ședință publică la 11 iunie 2013, ora 09⁵⁰.

Președinte

Ursache Petru

Judecători

Timofti Vladimir

Nicolaev Ghenadie

Covalenco Elena

Diaconu Iurie